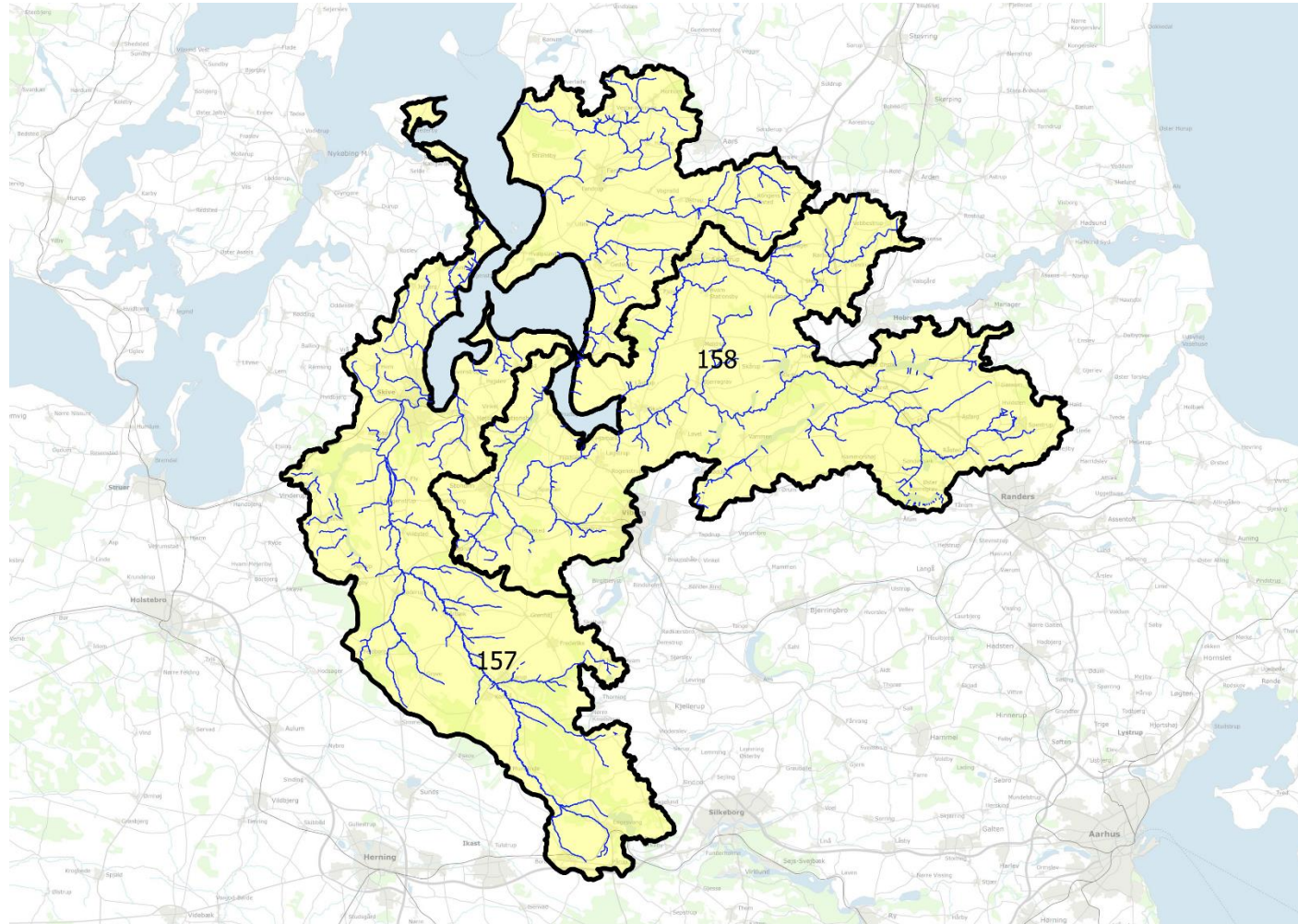

Kvælstofvirkemidler opland

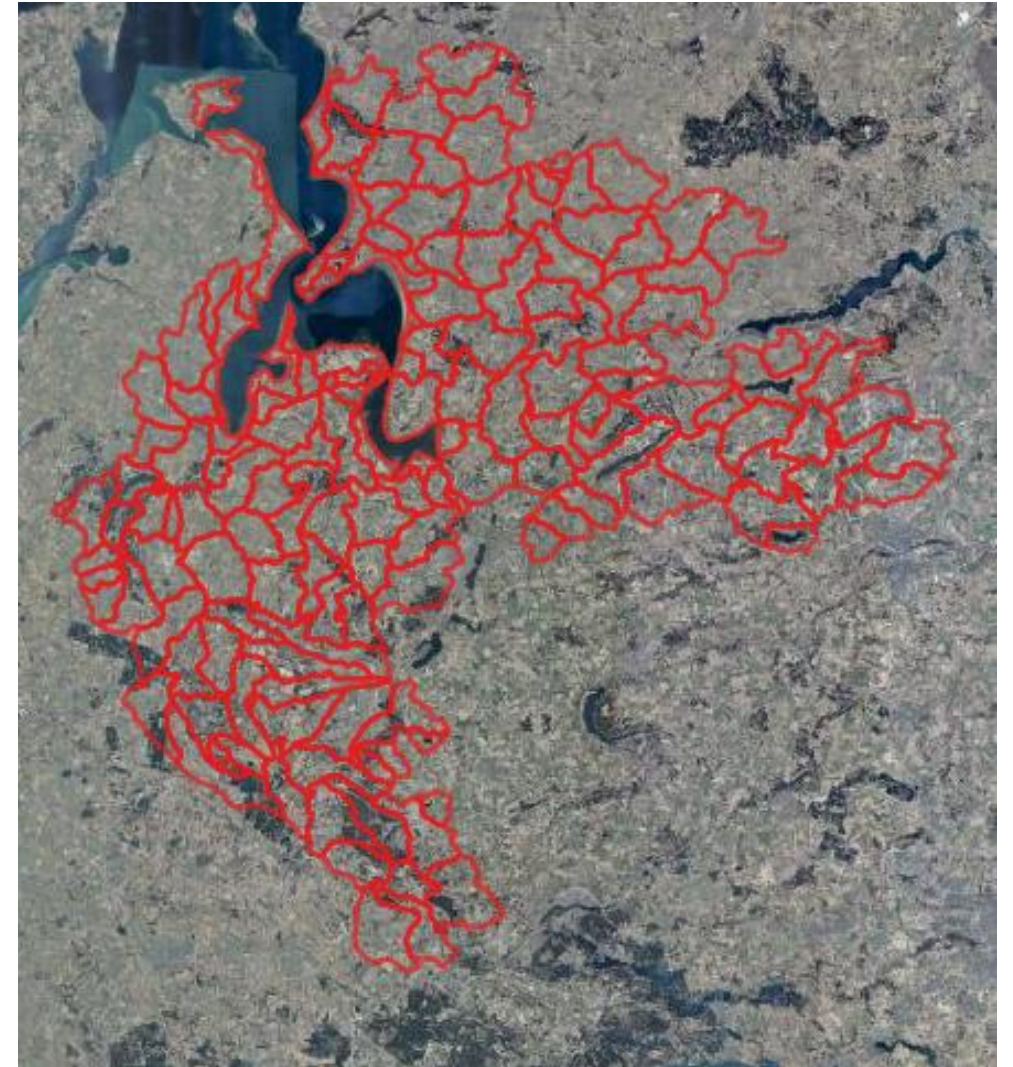

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Beregningsforudsætninger og skala

- Skalaen der regnes på er ID15 oplande, som er ca. 1500 ha store hver. Dvs. potentialet for og effekten af hvert virkemiddel beregnes i hver ID15 niveau.
- Når der skal laves scenarier, fordeles virkemidlerne i scenariet sker det farvand4 niveau, og virkemidlerne fordeles ud på hvert ID15 område.
- Fordeling af virkemidler kan ske enten så virkemidlerne fordeles **proportionalt** med potentialet, eller **målrettet** så virkemidlet placeres hvor kvælstofretentionen er lavest først
- For vådområder, minivådområder, og skovrejsning bestemmes potentialet ud fra GIS temaer der viser potentialet
- For mark virkemidler bestemmes potentialet ud fra kendt markdata fra planår 2021/2022 (dvs. høsten 2021). Potentialet for hvert virkemiddel beregnes ud fra afgrødefølgen
- Alle effekter er effekten af virkemidlet, på kvælstofudledningen til fjorden

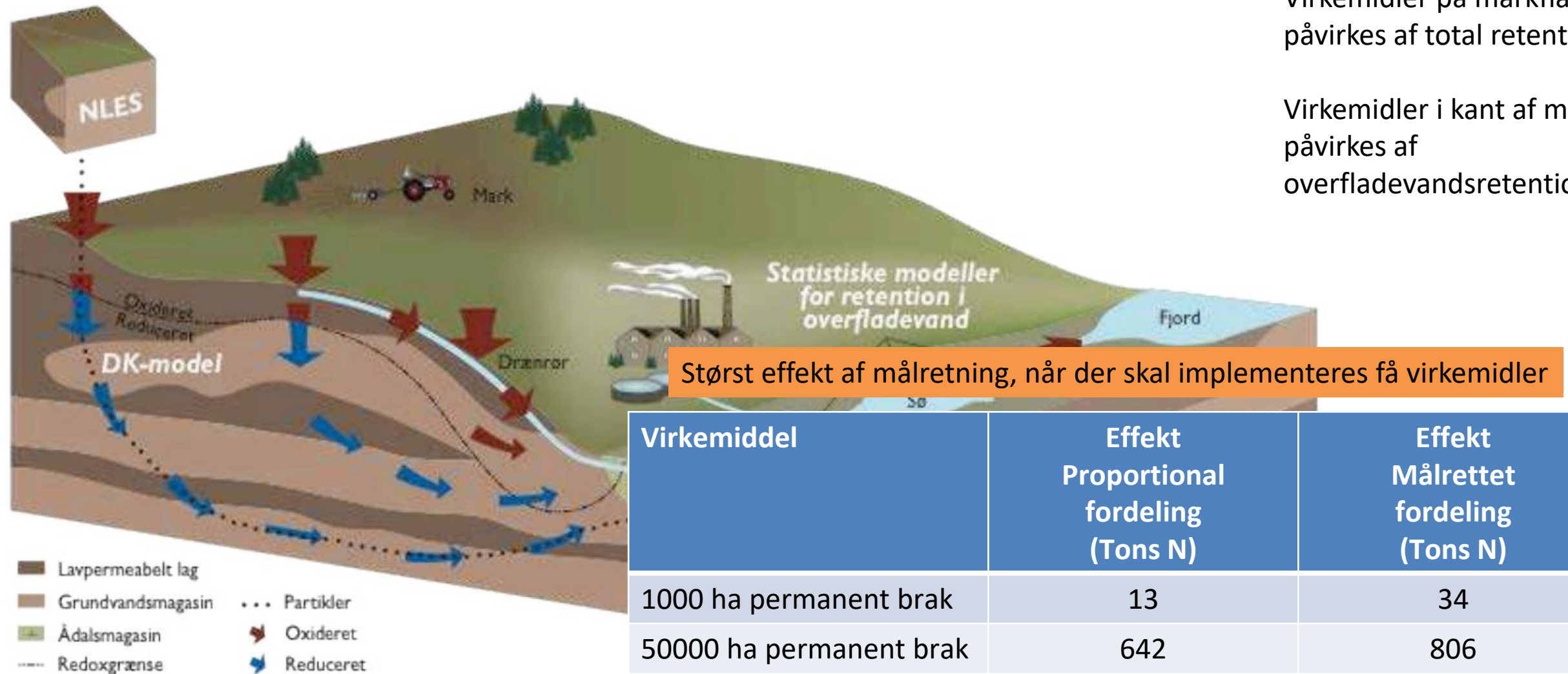

Kvælstofretention for markvirkemidler

Virkemidler på markfladen påvirkes af total retention

Virkemidler i kant af mark påvirkes af overfladevandsretentionen

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Overlap af virkemidlers effekter

En række virkemidler har overlap. F.eks. er der mindre plads til efterafgrøder, hvis der udtages meget jord til skovrejsning. Tilsvarende vil reduktion af kvælstofnormen få efterafgrøder til at virke dårligere. For de fleste effekter er der tages højde for overlaps effekter, men det er ikke muligt for alle virkemidler

Virkemiddel	Effekt (Tons N)	Effekt v. 25% af jorden udtaget proportionalt m. potentiale (Tons N)	Effekt v. 25% af jorden udtaget målrettet (Tons N)
Reduceret norm 10%	38	28	20
2500 ha tidlig såning	13	13	9

Virkemidlerne påvirker hinandens potentiale

Vådområder

	Max potentiale uden andre virkemidler (ha)	Realistisk potentiale (50%)* (ha)	Max potentiale uden andre virkemidler (Tons N)	Realistisk potentiale (50%)* Proportional fordeling (Tons N)	Realistisk potentiale (50%)* Målrettet fordeling (Tons N)
Hjarbæk fjord	8.623	4.312	403	201	207
Bjørnsholm bugt	1.866	933	86	43	53
Risgaarde bredning	726	363	39	20	20
Lovns bredning	2.306	1.153	115	57	60
Skive fjord	6.008	3.004	276	138	150
Sum SLRB	10.906	5.453	516	258	283

*Anslået teknisk realistisk potentiale. Bør kvalificeres yderligere

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Skovrejsning

	Max potentiale uden andre virkemidler (ha)	Max potentiale uden andre virkemidler (Tons N)*	40% Proportional fordeling (Tons N)*	60% Max Proportional fordeling (Tons N)*
Hjarbæk fjord	12.333	162	65	97
Bjørnsholm bugt	892	8	3	5
Risgaarde bredning	570	7	3	4
Lovns bredning	2.441	24	10	15
Skive fjord	6.009	59	24	35
Sum SLRB	7.473	98	40	59

*Skovrejsnings effekt er beregnet i hånden og fordelt proportionalt. Vores beregner vil fordele potentialet anderledes end efter ønsket skovrejsning

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Permanent brak på omdriftsjord

	Max potentiale uden andre virkemidler (ha)	25% af max potentiale	Max potentiale (Tons N)	25% af max potentiale Proportional fordeling (Tons N)	25% af max potentiale Måltrettet fordeling (Tons N)
Hjarbæk fjord	69.459	17.365	892	223	432
Bjørnsholm bugt	9.951	2.488	106	26	33
Risgaarde bredning	5.135	1.284	64	16	22
Lovns bredning	18.495	4.624	203	51	78
Skive fjord	44.420	11.105	421	105	179
Sum SLRB	78.001	19.501	794	198	312

Flerårige energiafgrøder på omdriftsjord

	Max potentiale uden andre virkemidler (ha)	25% af max potentiale	Max potentiale (Tons N)	25% af max potentiale Proportional fordeling (Tons N)	25% af max potentiale Måltrettet fordeling (Tons N)
Hjarbæk fjord	69.459	17.365	926	231	449
Bjørnsholm bugt	9.951	2.488	108	27	34
Risgaarde bredning	5.135	1.284	66	16	22
Lovns bredning	18.495	4.624	212	53	81
Skive fjord	44.420	11.105	416	104	168
Sum SLRB	78.001	19.501	802	200	305

Omlægning til grøn bioraffinering

	Max potentiale uden andre virkemidler (ha)	25% af max potentiale	Max potentiale (Tons N)	25% af max potentiale Proportional fordeling (Tons N)	25% af max potentiale Måltrettet fordeling (Tons N)
Hjarbæk fjord	44.604	11.151	397	99	217
Bjørnsholm bugt	5.340	1.335	39	10	13
Risgaarde bredning	3.128	782	27	7	10
Lovns bredning	10.240	2.560	78	20	34
Skive fjord	29.729	7.432	195	49	91
Sum SLRB	48.437	12.109	339	86	148

Kun opgjort for enårige kornafgrøder

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Minivådområder

	Max potentiale uden andre virkemidler* (ha)	5% af max potentiale (ha)	20% af max potentiale (ha)	Max potentiale (Tons N)	5% af max potentiale Proportional fordeling** (Tons N)	20% af max potentiale Proportional fordeling** (Tons N)
Hjarbæk fjord	10.600	530	2.120	104	5	21
Bjørnsholm bugt	3.278	164	657	36	2	7
Risgaarde bredning	2.712	136	542	31	2	6
Lovns bredning	2.441	122	2.441	27	1	5
Skive fjord	11.100	555	2.220	114	6	23
Sum SLRB	19.531	977	5.860	208	11	41

*Dele af potentialet ligger uden for landbrugsarealet. Derfor kan dette scenarie ikke teknisk lade sig gøre

** Målretning giver meget lille effekt. Derfor er kun proportional fordeling vist

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Reduceret kvælstof norm

Virkemiddel	5% norm reduktion			15% norm reduktion		
	0% jord udtaget	10% jord udtaget	25% jord udtaget	0% jord udtaget	10% jord udtaget	25% jord udtaget
	Effekt (Tons N)					
Hjarbæk fjord	19	17	14	56	51	42
Bjørnsholm bugt	2	2	2	6	6	5
Risgaard bredning	2	1	1	4	4	3
Lovns bredning	4	4	3	12	11	9
Skive fjord	10	9	7	30	27	22
Sum SLRB	18	16	13	52	48	39

Jord er udtaget proportionalt med potentiale.

Effekten af normsænkning ville være mindre ved større andel af jordudtagning, hvis jordudtagningen målrettes

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Efterafgrøder

Efterafgrøder og alternativer Max potentialer*	Tidlig såning		Efterafgrøder u. sædskifteændring Sv./Slagsafgrøder		Efterafgrøder m. sædskifteændring Sv./Slagsafgrøder		Efterafgrøder u. sædskifteændring g Kv.		Mellemafgrøder Sv./Slagsafgrøder	
	Areal (ha)	Effekt (tons N)	Areal (ha)	Effekt (tons N)	Areal (ha)	Effekt (tons N)	Areal (ha)	Effekt (tons N)	Areal (ha)	Effekt (tons N)
Hjarbæk fjord	3.615	18	17.130	181	9.038	90	8.129	85	9.486	48
Bjørnsholm bugt	288	1	2.159	20	851	8	1.343	12	963	4
Risgaarde bredning	175	1	1.058	11	642	8	726	8	688	4
Lovns bredning	590	3	4.072	38	1588	17	2.458	22	1.787	9
Skive fjord	1.302	5	12.793	93	4932	38	6.138	46	5.329	21
Sum SLRB	2.355	10	20.082	162	8013	71	10.665	88	8.767	38

*Stor andel af potentialet er allerede i brug. Potentialer skal krydstjekkes med data fra LBST.

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Øvrige dyrkningsmæssige tiltag

Vådområder	Præcisionsjordbrug Max potentiale		Grønkorn m. udlæg efter ompløjning af kløvergræs Max potentiale		Forbedret majsdyrkning* (15 kg N pr. ha i mindre udvaskning) Maxpotentiale	
	Areal (ha)	Effekt (tons N)	Areal (ha)	Effekt (tons N)	Areal (ha)	Effekt (tons N)
Hjarbæk fjord	17.130	4	2.317	75	9.139	34
Bjørnsholm bugt	2.159	0	567	16	1.511	5
Risgaarde bredning	1.058	0	243	8	767	3
Lovns bredning	4.072	1	695	20	2.700	8
Skive fjord	12.793	2	1.174	25	6.355	18
Sum SLRB	20.082	3	2.679	69	11.333	34

*Vejen til at reducere udvaskningen fra majs kendes ikke. Resultatet er en følsomhedsberegning

VIBORG
KOMMUNE

Limfjordsrådet

Priser

Virkemiddel	Budgetøkonomisk omkostning (kr. / kg N til fjord)
Vådområder	45-51
Skovrejsning på omdriftsjord	96-243
Permanent brak på omdriftsjord	104-270
Flerårige energiafgrøder på omdriftsjord	57-174
Omlægning til grøn bioraffinering	
Åbne minivådområder	141-368
Reduceret kvælstofnorm	Afhængig af reduktionsprocent
Præcisionsjordbrug	87
Tidlig såning	4-157
Efterafgrøder u. sædskifteændring Sv./Slagsafgrøder (billige ende af interval)	30-726
Efterafgrøder m. sædskifteændring til efterfølg. vårkorn Sv./Slagsafgrøder (dyre ende af interval)	30-726
Efterafgrøder u. sædskifteændring Kv.	30-726
Mellemafgrøder	39-130
Grønkorn m. udlæg efter ompløjning af kløvergræs	91
Miljømajs	Ukendt

vi
KO

Grønkorn m. udlæg efter ompløjning af kløvergræs

Miljømajs

det